

FYBA.
1714118
2 to 5
pages 2.

History

30806
L

125

Q.P. Code : 30806

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are **compulsory**.
  2. All questions **carry** equal marks.
  3. **Figures** to the **right** indicate marks.

1. Attempt **any two** of the following.
  - a) Discuss the teachings and achievements of the Brahma Samaj. 10
  - b) Examine the role of Mahatma Phule in the working of Satyashodhak Samaj. 10
  - c) Describe the consequences of the Reform Movements, on India. 10
2. Attempt **any two** of the following.
  - a) Trace the progress of Western Education in the 19th century. 10
  - b) Evaluate the contribution of Indian Press to the Freedom Movement. 10
  - c) Review the development of Rail and Road transport in British India. 10
3. Attempt **any two** of the following.
  - a) Analyse the effects of commercialisation of agriculture. 10
  - b) Explain the Drain Theory as propounded by Dadabhai Navroji. 10
  - c) Narrate the factors that were responsible for the decline of Indian handicrafts. 10
4. Attempt **any two** of the following.
  - a) Enumerate on the problems faced by Indian women in the pre independence period. 10
  - b) Give an account of the efforts taken towards the emancipation of Depressed classes. 10
  - c) Comment on Tribal Movements in India. 10
5. Write notes on **any two** of the following:
  - a) Singh Sabha 10
  - b) Impact of modes of Transport and communication 10
  - c) Rise of Modern industries 10
  - d) Peasant uprisings. 10

Turn Over

926325B547BA5EC7DB1E74C071042262

(मराठी रुपांतर)

(३ तास)

(एकूण गुण: १००)

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. उजवीकडील अंक उपप्रश्नांने गुण दर्शवितात.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) ब्राम्हो समाजाची शिकवण व कामगिरीची चर्चा करा. १०
ब) सत्यशोधक समाजा अंतर्गत महात्मा फुले ह्यांच्या भूमिकेचे परिक्षण करा. १०
क) सामाजिक सुधारणा चळवळींच्या भारतावरील परिणामांचे वर्णन करा. १०

२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) एकोणिसाव्या शतकातील शैक्षणिक प्रगतीचा मागोवा घ्या. १०
ब) भारतीय वृत्तपत्रांच्या स्वातंत्र्य चळवळीतील योगदानाचे मुल्यमापन करा. १०
क) ब्रिटीश कालीन रेल्वे व रस्ते वाहतुकीच्या विकासाचा आढावा घ्या.. १०

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) शेतीच्या व्यापारीकरणाच्या परिणामांचे विश्लेषण करा. १०
ब) दादाभाई नवरोजींनी प्रस्तुत केलेला आर्थिक निःसरण सिध्दांत स्पष्ट करा. १०
क) भारतीय हस्तउद्योगाच्या न्हासाला कारणीभूत ठरलेल्या घटकांचे वर्णन करा. १०

४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) स्वातंत्र्य पूर्व काळातील स्त्रीयांच्या समस्यांचे विवेचन करा. १०
ब) दलितांच्या मुक्तीसाठी झालेल्या प्रयत्नांची माहिती द्या. १०
क) भारतातील आदिवासी चळवळींवर भाष्य करा. १०

५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा..

- अ) सिंग सभा १०
ब) वाहतुक व दळणवळणांच्या साधनांचे परिणाम १०
क) आधुनिक उद्योगांचा उदय १०
ड) शेतकऱ्यांचे उठाव १०